

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΜΕΛΕΤΩΝ

α/α Μελέτης: **16/2025**Τίτλος Έργου: **«53^η ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΕΩΝ»**CPV: 45232420-2 (Κατασκευαστικές εργασίες
αποχτετευτικών δικτύων)Προϋπολογισμός: **250.000,00 €** (με ΦΠΑ)Κ.Α. **25.7312.06****Γ Ε Ν Ι Κ Η Σ Υ Γ Γ Ρ Α Φ Η Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Ε Ω Ν (Γ.Σ.Υ.)****Άρθρο 1ο: Αντικείμενο**

Η παρούσα Συγγραφή αφορά στην εκτέλεση των παντός είδους Δημοτικών έργων, η δαπάνη των οποίων βαρύνει τη διαχείριση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και περιλαμβάνει τους γενικούς συμβατικούς όρους, βάσει των οποίων, σε συνδυασμό με τους όρους των λοιπών τευχών δημοπράτησης και στοιχείων της μελέτης, θα εκτελεστούν από τον ανάδοχο οι εργασίες του έργου **«53^η Εξωτερικών Διακλαδώσεων»**, συνολικής δαπάνης **250.000,00 ευρώ** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

Άρθρο 2ο: Ορισμοί

Οι όροι και οι ονομασίες που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους της παρούσας Συγγραφής, αλλά και στα υπόλοιπα συμβατικά τεύχη, έχουν τη σημασία που περιγράφεται παρακάτω:

«Έργο»	Το σύνολο των εργασιών, όπως φαίνονται στα σχέδια, στις τεχνικές περιγραφές και προδιαγραφές και τα λοιπά συμβατικά τεύχη, που απαιτούνται για την ολοκλήρωση και παράδοση του αντικειμένου της σύμβασης.
«Εργοτάξιο, Τόπος των Εργασιών»	Ο τόπος εκτέλεσης του έργου, δηλαδή τα τμήματα των οδών στα σημεία που θα πραγματοποιηθούν οι συνδέσεις των ακινήτων με τους κεντρικούς αγωγούς ακαθάρτων.
«Επιχείρηση» ή «Εργοδότης» ή «Αναθέτουσα Αρχή»	Ο ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
«Επιβλέπων» ή «Επίβλεψη» ή «Υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» ή «Διευθύνουσα Υπηρεσία»	Η Τεχνική Υπηρεσία του ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
«Προϊσταμένη Αρχή»	Η Δημοτική Επιτροπή του ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
«Ανάδοχος» ή «Ανάδοχος Εργολήπτης» ή	Η Εργοληπτική Επιχείρηση, στην οποία ανατίθεται με σύμβαση, ύστερα από διαγωνισμό, η εκτέλεση του Έργου.

«Εργολάβος»	
«Αντίκλητος ή Νόμιμος Εκπρόσωπος του Αναδόχου»	Το φυσικό πρόσωπο που αντιπροσωπεύει και είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένος να ενεργεί για λογαριασμό του Αναδόχου, σε κάθε συναλλαγή αυτού με τον Εργοδότη, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου. Ο Ανάδοχος μπορεί οποτεδήποτε να αντικαθιστά τον Εκπρόσωπό του. Η αντικατάσταση ισχύει, έναντι του Εργοδότη, από την έγγραφη γνωστοποίησή της σ' αυτόν.
«Μηχανικός»	Ο διπλωματούχος ή πτυχιούχος ΤΕ Μηχανικός, προϊστάμενος του εργοταξίου.
«Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου»	Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, αναθέτει τα καθήκοντα που προβλέπονται στη παράγραφο 3 του άρθρου 6 του Π.Δ. 305/96.
«Χρονοδιάγραμμα»	Το Χρονοδιάγραμμα του έργου, στο οποίο αναγράφονται οι τμηματικές και η τελική προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου σε ημερολογιακές ημέρες.
«Συμβατικό Τίμημα»	Το ποσό του εργολαβικού συμφωνητικού, χωρίς τον Φ.Π.Α.
«Με δαπάνες του Αναδόχου» ή «βαρύνουν τον Ανάδοχο» ή «σε βάρος του Αναδόχου» ή «άνευ ιδιαιτέρας αποζημίωσης»	Όλες οι σχετικές δαπάνες έχουν περιληφθεί ανηγμένες μέσα στις Τιμές του Τιμολογίου και ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά πρόσθετη αποζημίωση.
«Γ.Σ.Υ.»	Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων.
«Ε.Σ.Υ.»	Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.
«Τ.Σ.Υ.»	Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων.
«Έγκριση»	Η γραπτή έγκριση της Υπηρεσίας.
«Εντολή»	Η γραπτή εντολή της Υπηρεσίας.
«Συγκατάθεση»	Η γραπτή συγκατάθεση της Υπηρεσίας.
«Κανονισμοί, Πρότυπα, Κώδικες, Προδιαγραφές»	Οποιαδήποτε αναφορά σε Κανονισμούς, Πρότυπα, Κώδικες ή Προδιαγραφές αφορά στην πιο πρόσφατη έκδοσή τους και δημοσίευση που ισχύει την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.

Άρθρο 3ο: Ισχύουσες διατάξεις και Προδιαγραφές

Η εκτέλεση του παραπάνω έργου θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών», όπως τελευταία τροποποιήθηκε με τον Ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» και ισχύει, καθώς και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και Εγκυκλίους των αρμοδίων Υπουργείων, όπως ισχύουν και αναφέρονται στη διακήρυξη. Κατά την εκτέλεση του έργου, θα εφαρμόζονται επίσης οι αντίστοιχες προς το είδος του εκτελούμενου έργου Τεχνικές Προδιαγραφές, οι αναφερόμενες στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων ή/και στο Τιμολόγιο, σε συνδυασμό και με τυχόν μελέτες, σχέδια ή διαγράμματα που συνοδεύουν τα συμβατικά τεύχη, καθώς και με τις έγγραφες οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 4ο: Ισχύοντες Κανονισμοί – Πρότυπα

Ανάλογα την κατηγορία του έργου ισχύουν οι παρακάτω κανονισμοί και πρότυπα:

- Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος (ΚΤΣ 2016), όπως ισχύει.
- Ο Ελληνικός Κανονισμός Ωπλισμένου Σκυροδέματος (ΕΚΩΣ 2000) – ΦΕΚ 1329Β'/6-11-2000, όπως ισχύει.
- Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός (ΕΑΚ 2000) – ΦΕΚ 2184Β'/20-12-1999, ή ο Ευρωκώδικας EC8, όπως ισχύουν.
- Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού Σκυροδέματος (ΚΤΧ 2000) – ΦΕΚ 381Β'/24-3-2020, όπως ισχύει.
- Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (Ν.Ο.Κ.), ο Κτιριοδομικός Κανονισμός και τα διατάγματα δόμησης εντός και εκτός σχεδίου.
- Ο Κανονισμός Αποχέτευσης (ΕΥΔΑΠ).
- Οι κανονισμοί εγκαταστάσεων κτιρίων
- Οι διατάξεις της ΔΕΗ.
- Κανονισμός διενέργειας ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων (ΦΕΚ 332/Β/28-03-01).
- Το Π.Δ. 778/1980 περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών έργων (ΦΕΚ 193Α'/26-8-1980)
- Το Π.Δ. 1073/1981 περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών κλπ. (ΦΕΚ 260Α'/16-9-1981)
- Τον Ν.1568/1985 για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων (ΦΕΚ 177Α'/18-10-85)
- Το Π.Δ. 305/1996 για τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ
- Ο Κανονισμός Τισιμένων (Π.Δ. 244/29-2-80 ΦΕΚ 69Α/23-3-80).
- Τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 197-1:2000 «Σύνθεση, προδιαγραφές και κριτήρια συμμόρφωσης για τα κοινά τσιμέντα» και ΕΛΟΤ EN 197-2 «Αξιολόγηση συμμόρφωσης», που τέθηκαν σε ισχύ με την ΚΥΑ 16462/29 (ΦΕΚ 917/Β/17-7-01).
- Το πρότυπο DIN 1045/ DIN 1048 για ωπλισμένο σκυρόδεμα.
- Το πρότυπο DIN 1045/ DIN 1047 για άοπλο σκυρόδεμα.
- Το πρότυπο DIN 4226 για τα αδρανή.

Άρθρο 5ο: Συμβατικά τεύχη έργου

Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία της εργολαβίας, με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το έργο, είναι τα παρακάτω:

1. Το εργολαβικό συμφωνητικό
2. Η Διακήρυξη της Δημοπρασίας
3. Η Οικονομική Προσφορά του αναδόχου

4. Το Τιμολόγιο δημοπράτησης
5. Ο Προϋπολογισμός δημοπράτησης
6. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)
7. Η παρούσα Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.)
8. Η Τεχνική Έκθεση – Τεχνική Περιγραφή
9. Το Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, όπως τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία

Τα συμβατικά τεύχη αλληλοσυμπληρώνονται. Η σειρά ισχύος τους καθορίζεται στη Διακήρυξη Δημοπρασίας, σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων.

Άρθρο 6ο: Περιεχόμενο των τιμών μονάδας του Τιμολογίου

Οι τιμές του Τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες περαιωμένων εργασιών. Οι τιμές αυτές, προσαυξημένες με το νόμιμο ποσοστό γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του Αναδόχου, περιλαμβάνουν τη δαπάνη για όλες τις απαραίτητες εργασίες για την κατασκευή του έργου, καλύπτοντας όλες τις άμεσες ή έμμεσες δαπάνες του Αναδόχου και, με την επιφύλαξη της αναθεώρησής τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, αποτελούν την πλήρη αποζημίωση για την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τα παραπάνω, χωρίς ο ανάδοχος να δικαιούται άλλη πληρωμή ή αποζημίωση, για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε μιας από αυτές.

Στις τιμές του Τιμολογίου περιλαμβάνονται:

1. Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε εργασίας μηχανημάτων, δηλαδή τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών ή άλλης αιτίας, οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς επί τόπου και επιστροφής των μηχανημάτων, οι δαπάνες εγκατάστασης και τα ασφάλιστρά αυτών.
2. Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοδηγούς, χειριστές, μηχανοτεχνίτες, τεχνίτες ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, για τα ημερομίσθιά αυτών, τις ημεραργίες, τις ασφαλίσεις, τις ώρες εργασίας σε αργίες, τις έκτακτες χρηματικές παροχές κλπ.
3. Οι δαπάνες των απαιτούμενων για κάθε είδος εργασίας υλικών και μικροϋλικών, με τις φορτοεκφορτώσεις τους και τις μεταφορές τους με κάθε μέσο από τον τόπο παραγωγής ή προμήθειας επί τόπου των έργων και κάθε υλικού που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά ενδεχομένως να απαιτείται για την πλήρη συντέλεση κάθε εργασίας.
4. Οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων, κατασκευής των σταθερών σημείων, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων.
5. Οι τυχόν δαπάνες κάθε είδους ασφάλισης των υλικών και αποζημίωσης για την προσωρινή κατάληψη έκτασης για τη μεταφορά ή την αποθήκευσή αυτών.
6. Τα έξοδα απόσβεσης, αποθήκευσης και φύλαξης των εργαλείων, μηχανημάτων και υλικών.
7. Γενικά κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι απαραίτητη για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, στην οποία αναφέρεται η σχετική τιμή του τιμολογίου.
8. Δεν συμπεριλαμβάνεται στις τιμές του Τιμολογίου τα, κατά το επόμενο άρθρο, γενικά έξοδα και όφελος του αναδόχου.

Άρθρο 7ο: Ποσοστό Γενικών εξόδων και Οφέλους του αναδόχου

Το ποσοστό γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του αναδόχου, που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Ν.4412/2016 καθορίζεται σε 18%, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν.4412/2016 και σε αυτό περιλαμβάνονται:

1. Οι μισθοί και κάθε είδους αποζημιώσεις, ασφαλίσεις και έξοδα κίνησης του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του αναδόχου.
2. Οι δαπάνες ιατρικής περίθαλψης όλου του προσωπικού του αναδόχου και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων του εργοταξίου (ύδρευση, θέρμανση, κλπ).
3. Τα έξοδα συμμετοχής στο διαγωνισμό, σύναψης της σύμβασης, εκτέλεσης και παραλαβής του έργου.
4. Κάθε είδους φόροι, τέλη, έξοδα εγγύησης, τόκοι κίνησης κεφαλαίων και λοιπές πάσης φύσεως επιβαρύνσεις.
5. Τα έξοδα εφαρμογής των εγκεκριμένων χαράξεων, δοκιμής των υλικών και δοκιμών γενικά για την παράδοση των έργων σε κανονική λειτουργία.
6. Τα έξοδα ασφάλισης ή αποζημίωσης ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου και κάθε φύσης αποζημίωσης προς τρίτους.
7. Τα έξοδα καθαρισμού των έργων και του εργοταξίου και αποκόμισης των προϊόντων σε θέση που να επιτρέπεται από την Αστυνομία.
8. Τα έξοδα σύνταξης των επιμετρητικών στοιχείων και λογαριασμών, κατά την εκτέλεση του έργου.
9. Τα έξοδα για την τοπογραφική αποτύπωση του κατασκευασμένου έργου.
10. Κάθε άλλη δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά, αλλά είναι αναγκαία για την ορθή, έντεχνη και σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία εκτέλεση των εργασιών ή απαιτείται για την εκτέλεση των έργων από κάθε πλευρά, σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και τα κάθε είδους επισφαλή έξοδα.
11. Το όφελος του αναδόχου.

Άρθρο 8ο: Επείγουσες και Απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες - Τιμές μονάδος νέων εργασιών

Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό **15%** και όσον αφορά και στις νέες εργασίες, εφαρμόζονται όσα αναφέρονται στα άρθρα 155 και 156 του Ν.4412/2016, όπως ισχύουν.

Άρθρο 9ο: Αναθεώρηση τιμών

Οι συμβατικές τιμές εκτέλεσης του έργου αναθεωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει.

Άρθρο 10ο: Φόροι – Τέλη – Κρατήσεις υπέρ τρίτων

Ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ.8 του άρθρου 138 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Τον ανάδοχο βαρύνουν οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις (φόρος εισοδήματος, τέλη χαρτοσήμου κλπ) και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις (ασφαλιστικές ή μη εισφορές κλπ), όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους.

Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου και λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό ανταλλάγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς.

Η καταβολή των προβλεπόμενων κρατήσεων θα αποδεικνύεται με την προσκόμιση κανονικής απόδειξης πριν από την πληρωμή των λογαριασμών (σε περίπτωση τμηματικής καταβολής ή εξόφλησης), όπως ο Νόμος ορίζει.

Εάν μετά την ημερομηνία που έγινε ο διαγωνισμός επιβληθούν φόροι, τέλη και κρατήσεις ή καταργηθούν αυτά που υπήρχαν, το αντίστοιχο ποσό πληρώνεται επιπλέον ή εκπίπτει αντίστοιχα απ' τους λογαριασμούς του αναδόχου.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) βαρύνει τον κύριο του έργου.

Άρθρο 11ο : Πληρωμές του αναδόχου – Λογαριασμοί – Πιστοποιήσεις

Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις επιμετρήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών. Οι λογαριασμοί συντάσσονται ανακεφαλαιωτικοί και εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει. Προ της πληρωμής κάθε πιστοποίησης ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει αποδείξεις των υποχρεωτικών καταβολών του στα οικεία ταμεία καθώς και βεβαιώσεις εξόφλησης των υποχρεώσεών του για το πιστοποιημένο ποσό προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Άρθρο 12ο: Τελικός (εξοφλητικός) Λογαριασμός

Μετά τη διενέργεια της προσωρινής παραλαβής ο ανάδοχος πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει Προτελικό Λογαριασμό με βάση τις ποσότητες που περιλαμβάνονται στο σχετικό πρωτόκολλο. Μετά τη διενέργεια της οριστικής παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου ο ανάδοχος πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει Τελικό Λογαριασμό.

Με τον τελικό Λογαριασμό γίνεται εκκαθάριση του εργολαβικού ανταλλάγματος και όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων που έχουν σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης.

Για τον προτελικό και τον τελικό λογαριασμό έχει εφαρμογή το άρθρο 152 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 13ο: Μελέτη και γνώση των συνθηκών εκτέλεσης του έργου

Για τη βέλτιστη ενημέρωσή τους, δίνεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό να επισκεφθούν, σε συνεννόηση με την Υπηρεσία, τη θέση εκτέλεσης του έργου, έτσι ώστε να αποκτήσουν όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα για την τοποθεσία και τη φύση του έργου και για το είδος των περιγραφόμενων στο τεύχος μελέτης εργασιών, καθώς και πλήρη γνώση για τις υφιστάμενες γενικές, τοπικές και ειδικές συνθήκες του έργου, ιδιαιτέρως όσον αφορά:

- τη θέση του έργου και των μερών αυτού,
- τις κάθε φύσης πηγές λήψης υλικών,
- τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφών ή καθαίρεσεων,
- τις θέσεις αποθήκευσης υλικών, μηχανημάτων, εξοπλισμού κ.λ.π.,
- τις απαιτούμενες -με κάθε μέσο- μεταφορές,
- τη δυνατότητα υδροδότησης και ηλεκτροδότησης,
- τις διακυμάνσεις της στάθμης των υπογείων υδάτων, των υδάτων των ποταμών, χειμάρρων κ.λ.π.
- την κατάσταση των οδών,
- την ανάγκη κατασκευής οδών προσπέλασης,
- τον φόρτο κυκλοφορίας,
- την ύπαρξη τυχόν δικτύων ΟΚΩ,
- την ευχέρεια εξασφάλισης επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού,
- τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες και το ευμετάβλητο αυτών,
- τη διαμόρφωση, φύση και κατάσταση του εδάφους στην τοποθεσία του έργου και την ποιότητα του υπεδάφους,
- τα τυχόν ευρήματα στο έδαφος που μπορεί να προκύψουν κλπ.,
- το είδος, την ποιότητα και την ποσότητα των κατάλληλων και εκμεταλλεύσιμων υλικών που βρίσκονται στην περιοχή,

καθώς και οποιαδήποτε άλλα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν και που θα μπορούσαν με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο αυτών ή το κόστος τους και κατ' επέκταση τη συνολική πορεία του έργου.

Τονίζεται ότι τα στοιχεία που σχετίζονται με τη φύση του έργου, με τις υφιστάμενες συνθήκες, όπως π.χ. ο χαρακτηρισμός των εδαφών, η ύπαρξη υπογείων υδάτων, τα αποτελέσματα κάθε φύσης ερευνών, τα στοιχεία κάθε φύσης παρατηρήσεων κτλ., που έγιναν ή γίνονται από την Υπηρεσία ή από άλλους, τίθενται στη διάθεση των διαγωνιζόμενων για ενημέρωσή τους και μόνο. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά και δεν δεσμεύουν συμβατικά την Υπηρεσία, αλλά μπορούν να χρησιμεύσουν ως βοήθημα για τη σύνταξη των προσφορών. Αφήνεται στην κρίση των διαγωνιζομένων να αξιολογήσουν τα στοιχεία αυτά ή και να προβούν με δική τους ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη σε οποιεσδήποτε συμπληρωματικές έρευνες ή παρατηρήσεις για επαλήθευση, επέκταση ή/και ακριβέστερο καθορισμό των στοιχείων που τους διατέθηκαν. Η επαλήθευση των διατιθεμένων στοιχείων με επί τόπου μετρήσεις υπάγεται στην κατηγορία των ειδικών υποχρεώσεων του Αναδόχου, για τις οποίες δεν προβλέπεται καταβολή αμοιβής σε αυτόν.

Με τη συμμετοχή επομένως στη δημοπρασία (υποβολή προσφοράς), ο ανάδοχος επιβεβαιώνει ότι μελέτησε πλήρως και έλαβε υπόψη του, κατά τη σύνταξη της προσφοράς, τις γενικές και τοπικές συνθήκες του έργου και έχει πλήρη γνώση όλων των παραπάνω.

Επίσης ο διαγωνιζόμενος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει, με σκοπό τη συμμόρφωσή του, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα εγκεκριμένα διαγράμματα και σχέδια της μελέτης, τους περιβαλλοντικούς όρους για την υπόψη περιοχή και τις συνθήκες του έργου, τα τυχόν διατιθέμενα στοιχεία και πληροφορίες από τις Τοπικές Αρχές, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, καθώς και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας που συμπεριλαμβάνονται στο φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν μαζί με τη διακήρυξη τη βάση της προσφοράς του, καθώς και ότι αποδέχεται και ανεπιφύλακτα αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τις ανωτέρω συνθήκες και όρους.

Παράλειψη του διαγωνιζόμενου να επισκεφτεί τον τόπο του έργου και να αποκτήσει γνώση όλων των παραπάνω, δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για οποιαδήποτε παρερμηνεία των όρων και απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στη σύμβαση, ούτε τον απαλλάσσει της ευθύνης του για πλήρη συμμόρφωση προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, ούτε προκύπτει για τον ανάδοχο κανένα δικαίωμα οικονομικής ή άλλης φύσης ή/και παράτασης προθεσμίας εξ αιτίας αυτού του λόγου.

Στην περίπτωση που ο διαγωνιζόμενος βρει ασυμφωνίες ή παραλείψεις στις προδιαγραφές, στα σχέδια ή στα λοιπά στοιχεία της μελέτης ή εάν αμφιβάλλει για την έννοιά τους, πρέπει να ειδοποιήσει αμέσως την αρμόδια Υπηρεσία, για να λάβει διευκρινίσεις, πριν υποβάλλει την προσφορά του. Η αίτηση για παροχή διευκρινίσεων, πρέπει να υποβληθεί εγγράφως στην αρμόδια Υπηρεσία, εντός προθεσμίας που ορίζεται στη Διακήρυξη.

Άρθρο 14ο: Έκδοση αδειών

Ο Ανάδοχος, πριν την έναρξη των εργασιών, με ευθύνη και φροντίδα του ιδίου, υποχρεούται να μεριμνήσει για την έγκαιρη έκδοση, κάθε άδειας και έγκρισης που απαιτείται από την ισχύουσα Νομοθεσία και είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των εργασιών, καθιστάμενος αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών και επωμιζόμενος όλες τις απαιτούμενες δαπάνες. [Ενδεικτικά μόνον αναφέρονται οι Εγκρίσεις διάφορων Υπηρεσιών, όπως Υπηρεσία Ύδρευσης, Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Φυσικό Αέριο, Αστυνομική Αρχή, Τροχαία, ΟΑΣΑ, Αρχαιολογία, Δασαρχείο κ.λ.π. Για παράδειγμα, ο ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες του Δήμου, για την έκδοση αδειών κατεδαφίσεων επικειμένων, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση αδειών κοπής δένδρων.](#)

Ο ανάδοχος θα ετοιμάσει και θα υποβάλλει στις διάφορες Υπηρεσίες όλα τα δικαιολογητικά (υπεύθυνες δηλώσεις - μελέτες - αιτήσεις κ.λ.π.) υπογεγραμμένα από τον ίδιο ή από νόμιμο εκπρόσωπο του, που είναι απαραίτητα για την έκδοση των αδειών. Επίσης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με αντιπροσώπους του να μεταβεί στις διάφορες υπηρεσίες και να παραστεί όσες φορές είναι απαραίτητο για την έκδοση των ανωτέρω αδειών και εγκρίσεων.

Για όλες τις ανωτέρω υπηρεσίες ο ανάδοχος δεν θα αμειφθεί ιδιαίτερα, δεδομένου ότι συμφωνείται αμοιβαία ότι η αμοιβή του γι' αυτές περιέχεται ανηγμένη στις τιμές του Τιμολογίου.

Άρθρο 15ο: Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών και λοιπών διατάξεων

Ο ανάδοχος, σε όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου, υποχρεώνεται να συμμορφώνεται με τους Νόμους, τα Διατάγματα και τους Κανονισμούς του Κράτους, τις Αστυνομικές διατάξεις και διαταγές, καθώς και με τις νόμιμες απαιτήσεις οποιασδήποτε Δημοτικής ή Δημόσιας αρχής που θα αναφέρονται και θα έχουν εφαρμογή κατά οποιονδήποτε τρόπο για τον Ανάδοχο και για το έργο.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ανακοινώνει αμέσως στη Διευθύνουσα του έργου Υπηρεσία όλες τις σχετικές διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, που είναι σχετικές με τα υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας κ.λ.π., που του υποδεικνύονται ή του κοινοποιούνται κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του έργου.

Άρθρο 16ο: Εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)

1. Δεδομένου ότι ενδέχεται στην περιοχή του έργου να υφίστανται εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω ή Ν.Π.Δ.Δ., ο ανάδοχος υποχρεούται, πριν την έναρξη των εργασιών εκσκαφής και ύστερα από έρευνα που θα διεξάγει στα γραφεία των αρμοδίων φορέων (ΟΤΕ, ΔΕΗ, Ύδρευση, Αποχέτευση, Φυσικό Αέριο κτλ.), να αναζητήσει οδηγίες και πληροφορίες, καθώς και τα σχετικά στοιχεία και σχέδια για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις (αγωγούς, καλώδια κ.λ.π.), που εμπλέκονται στην περιοχή του έργου.
2. Η επαλήθευση και συμπλήρωση των στοιχείων αυτών αποτελεί ευθύνη του αναδόχου, ο οποίος στη συνέχεια θα πρέπει να αναζητήσει και να εντοπίσει όλα τα υφιστάμενα υπόγεια δίκτυα (ηλεκτρικά ή τηλεφωνικά καλώδια, αγωγούς ύδρευσης, αποχέτευσης κ.λ.π.) και να εξακριβώσει την ακριβή θέση διέλευσης αυτών (οδεύσεις), μέσω ανιχνευτή μετάλλων ή/και δοκιμαστικών τομών – εκσκαφών.
3. Οφείλει δε κατά την εκτέλεση των έργων να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή βλαβών ή ζημιών στις εγκαταστάσεις των ανωτέρω Εταιρειών. Πάντως αν συμβούν βλάβες ή ζημιές, η αποκατάσταση αυτών ή η αποζημίωση θα βαρύνει εξ' ολοκλήρου τον ανάδοχο.
4. Ειδικά για το δίκτυο ύδρευσης και λόγω της εξαιρετικής σημασίας που έχει το δίκτυο αυτό για τη ζωή και την υγεία των κατοίκων, ο Ανάδοχος υποχρεούται να εντείνει τα μέτρα για την αποφυγή ζημιών. Σε περίπτωση που παρ' όλα τα εν λόγω μέτρα, συμβούν ζημιές στο δίκτυο ύδρευσης, τότε ο ανάδοχος υποχρεούται στην άμεση και το αργότερο εντός 4ώρου οριστική αποκατάσταση της ζημιάς και η δαπάνη επισκευής, αλλά και η ζημιά λόγω της αξίας του απολεσθέντος ύδατος, βαρύνει τον ανάδοχο και μπορεί να παρακρατείται από τα οφειλόμενα σε αυτόν από την υπόψη εργολαβία ή άλλη ή εφόσον αυτά δεν επαρκούν εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις για είσπραξη Δημοσίων Εσόδων.
5. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται, προς πρόληψη ζημιών σε ευαίσθητους αγωγούς (π.χ. Ο.Τ.Ε.) και ατυχημάτων στο εργαζόμενο προσωπικό, όπως στην περίπτωση καλωδίων της Δ.Ε.Η., δικτύων αερίων κλπ.
6. Ο ανάδοχος, κατά τις εργασίες εκσκαφής, θα προβαίνει στην κατάλληλη υποστήριξη ή ανάρτηση των αγωγών Ο.Κ.Ω. που τυχόν θα συναντήσει εντός των ορυγμάτων.
7. Ο ανάδοχος ουδεμία οικονομική ή τεχνική ανάμιξη θα έχει με τις τυχόν εργασίες μετατόπισης (π.χ. στύλου ΔΕΗ), είναι όμως υποχρεωμένος να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προς τις αρμόδιες Εταιρείες ή Οργανισμούς για την επίσπευση της απομάκρυνσης των ανωτέρω εμποδίων και να διευκολύνει αποφασιστικά την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών, χωρίς να έχει δικαίωμα για έγκριση οποιασδήποτε αξίωσης και αποζημίωσης, λόγω καθυστερήσεων ή δυσχερειών που παρουσιάζονται στο έργο που κατασκευάζει αυτός, από τις παράλληλα εκτελούμενες εργασίες της απομάκρυνσης στύλων κλπ. από τους αντίστοιχους Οργανισμούς.

8. Επισημαίνεται τέλος, ότι ο ανάδοχος υποχρεούται, όταν εκτελεί εργασίες πλησίον του δικτύου φυσικού αερίου και οπωσδήποτε όταν οι εργασίες γίνονται σε δρόμο που διέρχεται αγωγός φυσικού αερίου, να έχει προηγουμένως ενημερώσει την ΕΠΑΑ Α.Ε., ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια Υπηρεσία, προκειμένου αυτή να επιβλέψει τις εργασίες και να δώσει σχετικές οδηγίες κατά περίπτωση.

Άρθρο 17ο: Έλεγχος – Προσαρμογή – Συμπλήρωση μελετών του έργου

1. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να προβεί στον έλεγχο της σχετικής μελέτης του έργου και να υποδείξει εγκαίρως και εγγράφως τυχόν ατέλειες ή σφάλματά αυτής, καθώς και των κατασκευαστικών σχεδίων και να προτείνει τις απαραίτητες διορθώσεις και συμπληρώσεις, παραμένοντας αποκλειστικά υπεύθυνος για την καλή κατασκευή και ευστάθεια των έργων που κατασκευάζονται από αυτόν.
2. Ο ανάδοχος υποχρεούται επίσης, με την έγγραφη εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας, να εκπονήσει όλες τις αναγκαίες μελέτες που τυχόν απαιτηθούν για συμπληρώσεις και προσαρμογές των στοιχείων της οριστικής μελέτης.
3. Ο ανάδοχος υποχρεούται ακόμα στη σύνταξη των σχεδίων λεπτομερειών, τα οποία θα απαιτηθούν κατά την εκτέλεση του έργου, για τον σαφή και ακριβή καθορισμό ορισμένων τμημάτων του, των οποίων η απεικόνιση στα γενικά σχέδια της μελέτης δεν παρέχει την αναγκαία ακρίβεια. Τα σχέδια αυτά που θα συνταχθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης, θα σχεδιάζονται μετά την έγκρισή τους από αυτή σε κανονικές διαστάσεις σχεδίου και θα αποτελούν συμπληρωματικά στοιχεία του έργου.
4. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με βάση τη μελέτη του έργου, τις οδηγίες της Υπηρεσίας και τις εγκεκριμένες από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων προδιαγραφές εκπονήσεως μελετών να προβεί στην εφαρμογή της μελέτης επί του εδάφους, στις αναπασσαλώσεις και χωροσταθμίσεις των αξόνων των έργων, στον έλεγχο και λήψη των συμπληρωματικών στοιχείων που απαιτούνται για τη συμπλήρωση και προσαρμογή των εγκεκριμένων στοιχείων της μελέτης, όπως επίσης και στη σήμανση της ζώνης καταλήψεως του έργου.
5. Ο καθορισμός από τα σχέδια, την Τεχνική Περιγραφή και τη Συγγραφή Υποχρεώσεων των οιονδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες επί μέρους διατάξεις και τον τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να λάβει όλα τα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευής που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του έργου.
6. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν κάτι δεν ορίζεται από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας, ή από τις οδηγίες - διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο σε ότι αφορά την άμεση σύνδεσή του με τα λοιπά τμήματα του έργου.
7. Ειδικά για την εγκατάσταση των πάσης φύσεως μηχανημάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει κατασκευαστικά σχέδια και μελέτες συνδέσεως αυτών, επειδή οι μελέτες αυτές εξαρτώνται από τον τύπο του μηχανήματος που θα εκλέξει ο ανάδοχος (μέσα στα όρια φυσικά που καθορίζονται από τη σύμβαση) και επομένως δεν είναι δυνατή η σχεδιάσή των από την Υπηρεσία.

8. Όσα αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους του άρθρου αυτού, θα εκτελούνται με μέριμνα του αναδόχου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

Άρθρο 18ο: Τοπογραφικές εργασίες – Εφαρμογές επί του εδάφους

Κάθε εργασία αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας για την επί του εδάφους εφαρμογή των εγκεκριμένων χαράξεων, εκτελείται με φροντίδα, επιμέλεια και δαπάνες του αναδόχου, κατά τις οδηγίες της Υπηρεσίας, η οποία ελέγχει την ακρίβεια σύμφωνα προς τους ισχύοντες κανονισμούς. Οι δαπάνες των ανωτέρω εργασιών σε υλικά και τεχνικά μέσα και προσωπικό βαρύνουν τον ανάδοχο.

Άρθρο 19ο: Απαλλοτριώσεις

Οι απαιτούμενες για την εκτέλεση των έργων απαλλοτριώσεις γίνονται με φροντίδα του εργοδότη, κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Τον εργοδότη βαρύνουν οι επιδικαζόμενες αποζημιώσεις.

Ουδμία ευθύνη ή υποχρέωση αποζημίωσης αναλαμβάνει ο εργοδότης έναντι του αναδόχου, εκτός της χορήγησης παράτασης της προθεσμίας περαίωσης του έργου, στην περίπτωση καθυστέρησης, ένεκα αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, μη οφειλομένης σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Σε περίπτωση κατά την οποία η παραπάνω καθυστέρηση υπερβεί το τρίμηνο, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης, εφαρμόζοντας τη διαδικασία του άρθρου 161 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει.

Άρθρο 20ο: Πρόοδος εκτέλεσης του έργου – Κυρώσεις

Το έργο θα εκτελεστεί μέσα στις συμβατικές προθεσμίες και με βάση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής, όπως αναλυτικά αναφέρεται στο άρθρο 145 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Αν ο ανάδοχος δεν ολοκληρώσει την εκτέλεση του έργου εντός της συνολικής προθεσμίας που ορίζεται στην Ε.Σ.Υ., επιβάλλεται σε αυτόν ποινική ρήτρα, σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει.

Για την υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 147 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Επίσης, ο ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 160 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει.

Άρθρο 21ο: Παρουσία του αναδόχου στο έργο

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να παρακολουθεί και να διευθύνει το έργο ο ίδιος ή με αντιπρόσωπό του, με συνεχή παρουσία στον τόπο των εργασιών. Σε περίπτωση ορισμού αντιπροσώπου, χρειάζεται η προηγούμενη έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 22ο: Ποιότητα υλικών – Έλεγχος αυτών – Δείγματα

Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσει ο ανάδοχος για την κατασκευή του έργου, πρέπει να είναι αρίστης ποιότητας και να πληρούν τους όρους των Τεχνικών Προδιαγραφών, που μνημονεύονται στα αντίστοιχα άρθρα του Τιμολογίου, καθώς και τις σχετικές εν ισχύ εγκύκλιες διαταγές των αρμοδίων υπουργείων, που αφορούν στην εκτέλεση των έργων.

Δείγματα των υλικών πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση στην υπηρεσία πριν χρησιμοποιηθούν. Υλικά και λοιπά είδη που χρησιμοποιήθηκαν χωρίς έγκριση θα απορρίπτονται, εφόσον διαπιστωθεί η ακαταλληλότητά τους. Τα απαιτούμενα δείγματα και περιγραφικά στοιχεία θα λαμβάνονται έγκαιρα πριν τη χρήση τους και θα εξετάζονται από τη υπηρεσία.

Στη συνέχεια, όταν απαιτείται τα δείγματα θα αποστέλλονται για εξέταση σε κατάλληλο εργαστήριο δοκιμής υλικών. Για το σκοπό αυτό θα συσκευάζονται κατάλληλα και θα αναγράφεται το όνομα του υλικού και του εργοστασίου για τα υλικά εμπορίου, για δε τα αδρανή υλικά τον τόπο προέλευσης, την ονομασία και την τοποθεσία του έργου και το όνομα του αναδόχου, καθώς και το ότι τα υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ανταποκρίνονται στο δείγμα. Ακόμα αναγράφεται το είδος ελέγχου στο οποίο θα υποβληθούν τα υλικά. Τα έξοδα των εργαστηρίων δοκιμής υλικών βαρύνουν τον ανάδοχο.

Άρθρο 23ο: Αναλογίες Υλικών

Πρέπει να τηρούνται επακριβώς και να εξακριβώνονται οι αναλογίες υλικών, που καθορίζονται στο τιμολόγιο και την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές. Η άμμος και το αμμοχάλικο πρέπει να κοσκινίζονται και να μετρώνται με κιβώτια καθορισμένων διαστάσεων, για να επιτυγχάνονται οι καθορισμένες αναλογίες.

Άρθρο 24ο: Μηχανικός εξοπλισμός

Ο απαιτούμενος, για την εκτέλεση του έργου, μηχανικός εξοπλισμός προβλέπεται και καθορίζεται κάθε φορά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και στο τιμολόγιο. Ο εξοπλισμός αυτός αν δεν διατίθεται από τον ανάδοχο θα ευρίσκεται με μέριμνα και δαπάνες αυτού, χωρίς η υπηρεσία να αναλαμβάνει οποιαδήποτε σχετική υποχρέωση ή ευθύνη.

Άρθρο 25ο: Προστασία Βλάστησης

Ο ανάδοχος προφυλάσσει και προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση (δένδρα, θάμνους, φυτά κ.λ.π.) και τις καλλιεργημένες εκτάσεις της περιοχής του εκτελούμενου έργου και ευθύνεται για κάθε κοπή δένδρων, θάμνων και καταστροφή φυτείας, που δεν είναι απαραίτητη για την εκτέλεση του αναληφθέντος έργου. Στην περίπτωση που εξαιτίας της υφιστάμενης βλάστησης παρεμποδίζεται η πρόοδος και η εκτέλεση των εργασιών ή προβλέπεται ούτως ή άλλως η αποξήλωσή τους από τη σύμβαση του έργου, αυτό θα γίνεται οπωσδήποτε μετά από έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας.

Άρθρο 26ο: Πρόληψη ατυχημάτων – Μέτρα Υγιεινής και Ασφάλειας – Προστασία γειτονικών κατασκευών – Ρύθμιση της Κυκλοφορίας

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει πιστά τις διατάξεις του κανονισμού ασφαλείας κατά εργατικών ατυχημάτων, καθώς και όλες τις υποδείξεις των αρμοδίων κρατικών οργάνων (του Υπουργείου Εργασίας, των Αστυνομικών Αρχών κλπ.).

Ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει εγκαίρως και αμελλητί όλα τα αναγκαία για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψη και αποτροπή οποιουδήποτε ατυχήματος στο προσωπικό του, στο προσωπικό του εργοδότη και γενικά σε κάθε τρίτο και οποιασδήποτε ζημιάς κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, είναι δε μόνος υπεύθυνος γι' αυτά και έχει αποκλειστικά αυτός όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε τι που θα τύχει, είτε από δική του υπαιτιότητα (από πράξεις ή/και παραλείψεις του), είτε από τα εργαλεία και μηχανήματα που απασχολούνται στο έργο του.

Κατά συνέπεια καθίσταται αποκλειστικά υπόχρεος για την πληρωμή προστίμου, χρηματικής ποινής, ή αποζημιώσεως, που θα προκύψει κατά οποιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, από την εκτέλεση των έργων (εργατικά ατυχήματα, αστικά αδικήματα κλπ.).

Ο ανάδοχος, λαμβάνει επίσης τα απαραίτητα μέτρα για την παροχή πρώτων βοηθειών προς το προσωπικό του και κάθε τρίτο. Οφείλει επομένως να εγκαταστήσει στον τόπο του έργου στοιχειώδες φαρμακείο με το απαιτούμενο φαρμακευτικό υλικό για να μπορεί να παρέχει ικανοποιητικές πρώτες βοήθειες σε μικροτραυματισμούς κατά την εκτέλεση των εργασιών.

2. Ο ανάδοχος θα εγκαταστήσει, με δική του δαπάνη, σε κατάλληλες θέσεις χώρους υγιεινής (υποχρεωτικά WC, προαιρετικά ντους), για χρήση αυτών που ασχολούνται στα έργα και θα φροντίζει να διατηρούνται καθαρά σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Εργασίας.
3. Γαιώδη ορύγματα υποστηρίζονται πάντοτε, γενικά δε τα ορύγματα μέσα σε κατοικημένες περιοχές, επιπρόσθετα επισημαίνονται με φώτα κατά τη διάρκεια της νύχτας.
4. Σε περιπτώσεις που απαιτείται αντιστήριξη, υποστήριξη, υποθεμελίωση ή άλλη προστασία υπάρχουσας γειτονικής κατασκευής, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες κατασκευές καθώς και στη λήψη κάθε άλλου μέτρου, για την αποφυγή πρόκλησης ζημιών σε τρίτους ή και στο έργο, και αποζημιώνεται για αυτά με βάση τις τιμές του συμβατικού Τιμολογίου ή με βάση τις τιμές μονάδος νέων εργασιών για τις μη προβλεπόμενες από το συμβατικό Τιμολόγιο εργασίες.
5. Διαταγές της υπηρεσίας σχετικά με την εξασφάλιση της κυκλοφορίας στους γειτονικούς του έργου οδούς, εφαρμόζονται με ευθύνη και δαπάνη του αναδόχου.

Άρθρο 27ο: Ασφάλιση έναντι Ατυχημάτων ή/και Ζημιών

Ο ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος να ασφαλίσει το έργο, σε μία ασφαλιστική εταιρεία αναγνωρισμένη από το κράτος. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο προσκομίζεται σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά πριν την υπογραφή της σύμβασης. Εφαρμόζονται ρητά όσα αναφέρονται στο άρθρο 144, παρ. 4 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει.

Επίσης, ο ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος να ασφαλίσει όλο ανεξαιρέτως το απασχολούμενο από αυτόν εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό στο έργο, είτε στο ΙΚΑ, είτε σε μια ασφαλιστική

εταιρεία αναγνωρισμένη από το κράτος. Ο ανάδοχος είναι επίσης υποχρεωμένος να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό προσωπικό του έργου στα αναγνωρισμένα από το κράτος ταμεία κλαδικής ή επικουρικής ασφάλισης (π.χ. ταμείο ξυλουργικών εργασιών).

Οι δαπάνες για την κατά το ανωτέρω ασφάλιση (εργοδοτική εισφορά και εισφορά ασφαλισμένου) περιλαμβάνονται στην προσφορά του αναδόχου, βαρύνουν αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου αυτόν, ο οποίος υπέχει εκ ολοκλήρου και την αστική και ποινική ευθύνη για τυχόν συμβαίνοντα στο έργο εργατικά ατυχήματα.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επιβαρυνθεί ο εργοδότης με αποζημιώσεις ατυχημάτων του προσωπικού του αναδόχου καθώς επίσης και με αποζημιώσεις για ζημιές που προκαλούνται από το προσωπικό του αναδόχου και τα μεταφορικά του μέσα σε ξένη ιδιοκτησία και σε έργα του Δημοσίου ή Δήμων και σε κάθε γενικά φύσης κοινωφελή έργα.

Άρθρο 28ο: Διοικητική παραλαβή για χρήση

1. Για να παραδοθεί για χρήση το έργο ή αυτοτελές τμήμα του, θα απαιτείται η διενέργεια Διοικητικής Παραλαβής για χρήση. Η Διοικητική Παραλαβή γίνεται με πρωτόκολλο μεταξύ Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, του επιβλέποντα και του αναδόχου. Αν το έργο παραδίδεται σε χρήση σε υπηρεσία άλλη από τον φορέα κατασκευής του, συμπράττει στο πρωτόκολλο και εκπρόσωπος της υπηρεσίας αυτής. Αν ο ανάδοχος κληθεί και δεν παραστεί ή αρνηθεί την υπογραφή πρωτοκόλλου, αυτό συντάσσεται από τους λοιπούς με σχετική μνεία κατά περίπτωση και του κοινοποιείται. Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει μνεία του έργου ή των τμημάτων που παραδίδονται για χρήση και συνοπτική περιγραφή της κατάστασης των εργασιών.
2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο Διοικητική Παραλαβή για χρήση γίνεται αμέσως μετά την περάτωση των εργασιών του έργου ή αυτοτελών τμημάτων του αν αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση. Αν δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη μπορεί η Διοικητική Παραλαβή για χρήση να γίνει ύστερα από απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.
3. Η Διοικητική Παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου.

Κηφισιά, **22/05/2025**

	ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ	ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο συντάξας	Η Αναπληρώτρια Προϊσταμένη του Τμήματος Προγραμματισμού & Μελετών	Ο Αναπλ/της Προϊσταμένος Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών
Θεόδωρος Χαλιμούρδας Τοπογράφος Μηχανικός ΠΕ	Δήμητρα Δημάκα Ηλεκτρολόγος Μηχανικός ΠΕ	Κων/νος Τζώρτσος ΠΕ Μηχ/κών-Πολιτικών ΜηΧ./Α'